

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3403/2020. (X. 29.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 41.PKF.636.501/2019/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 41.PKF.636.501/2019/3. számú végzése, valamint azzal összefüggésben az ügyben korábban keletkezett, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.633.283/2014/4. számú ítélete mint felülbírált bírósági döntés ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó nyomravezetői díj iránti keresetet terjesztett elő. Az alapügyben eljáró bíróság a keresetet elutasította, melyet a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.633.283/2014/4. számú ítéletével jogerősen helybenhagyott. Az indítványozó perújítási kérelemmel élt, melyet az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 6.P.85.987/2019/6. számú végzésével, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant, elutasított. Az indítványozó fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú végzést a 41.Pkf.636.501/2019/3. számú végzésével jogerősen helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a perújítás okáról a felperes (indítványozó) már az ítélet meghozatalát megelőzően is tudomással bírt, és az általa hivatkozott magánéleti és munkahelyi problémák nem minősültek olyan akadállyal, amelyek ne tették volna lehetővé, hogy a perújítás lehetőségével éljen. Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy a perújítási kérelem elutasításának elsődleges oka az elkészttség volt, e körben kifejtett indokokkal a perújító felperes (indítványozó) is egyetértett fellebbezésében, és nem vitatta saját mulasztását.
- [3] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt. Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett bírósági döntés révén sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, mivel úgy véli, „a jogállam sérelmét jelenti, ha valamely eljárás folytán több alaptörvénybeli jog is sérül, ennyire méltánytalan és az általános jogérzékkel, a józanésszel és belátással ennyire ellentétes eredményt produkáló bírósági döntés születhet”. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmét is állította az indítványozó, mivel a bíróságok „az ügy során folyamatosan és végig részrehajlóan és a hatóságok felé elfogultan, így érdemi vizsgálat helyett teljes mértékben formálisan és tényszerűtlenül értékelték” a díjkitűzésre alapul szolgáló ügybeni közreműködése jelentőségét. Továbbá ezen elfogultságból gátolják, hogy perújítás útján jogorvoslathoz jusson. Ezen túlmenően az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése is sérült, mert egy – szerinte – ugyanolyan helyzetben lévő tanú kapott nyomravezetői díjat, míg az indítványozó nem. A sérelmezett másodfokú végzés megsemmisítése mellett kérte az Alkotmánybíróságot, hogy hozzon olyan tartalmú döntést, amely alapján lehetővé válik számára a perújítás, hogy jogosnak vélt igényét érvényesíthesse.
- [4] Az Alkotmánybíróság főtárgára hiánypótlásra hívta fel az indítványozót, egyben tájékoztatta, hogy az alapügybeni, a keresetét jogerősen elutasító bírósági döntés tekintetében alkotmányjogi panaszának elkésztettnek minősül. A perújítási kérelmét elutasító jogerős végzés elleni indítványa nem jelöli meg pontosan a megsemmisíteni kért bírósági döntést, valamint nem tartalmaz alkotmányjogi szempontból értékelhető érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseivel.
- [5] Az indítványozó a hiánypótlási felhívásnak határidőben eleget tett, ennek keretében eredeti alkotmányjogi panasz beadványában foglaltakat megismételte, illetve részben kiegészítette. Eltekintett az alapügyben hozott bírósági döntések elleni – elkésztettnek minősülő – indítványi kérelme vizsgálatától, pontosan megjelölte a Fővárosi Törvényszék 41.PKF.636.501/2019/3. számú végzését mint megsemmisíteni kért bírósági döntést, és alkotmányjogi panaszának indokolását az alapügyre vonatkozó részletekkel egészítette ki. Az indítványozó 2020. június 4-i

keltezéssel, az Alkotmánybíróságon 2020. június 8. napján érkezett újabb indítvány-kiegészítésében további részletek tárt fel a díjkítúzás alapjául szolgáló bűnessel kapcsolatban.

- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [7] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírósági végzéssel zárult ügyben felperes volt, személyét hátrányosan érintő döntés született, tehát érintettsége fennáll, a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Fővárosi Törvényszék 41.PKF.636.501/2019/3. számú végzését 2020. január 2. napján kézbesítették, ellene az alkotmányjogi panaszt 2020. február 6-án – határidőben – terjesztette elő az indítványozó. Az ügyben felülvizsgálati eljárás, illetve további perújítási eljárás nincs folyamatban.
- [9] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontját, és az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, valamint a megsemmisíteni kért bírósági végzést, és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Beadványaiban előadta, hogy álláspontja szerint a bírósági végzés miatt ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel, ezzel részben eleget tett a határozott kérelem törvényi feltételeinek.
- [10] Az Abtv. 27. §-a értelmében az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet alkotmányjogi panasszal élni. Az alkotmányjogi panasszal támadható érdemi döntésnek minősülő bírósági döntések körét az Abtv. taxatív nem határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre, a konkrét ügy egyedi körülményeire tekintettel kell vizsgálnia, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e, azaz az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírósági döntések körébe tartozik-e [3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [21]; 3265/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [11] Az indítványozó a perújítási kérelmét mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasító végzést helybenhagyó másodfokú bírósági végzést támadta alkotmányjogi panaszában. Az Alkotmánybíróság korábban rögzítette, hogy „[a]perújítás megengedhetőségének kérdése azonban nem tekinthető érdemi döntésnek. Az indítványozó által elérni kívánt eredményt – a szerinte nem megalapozott – minősítés megváltoztatását közvetlenül nem váltja ki.” [3142/2016. (VI. 29.) AB végzés, Indokolás [18]] Azt is leszögezte az Alkotmánybíróság, hogy „[a] bírósági eljárást befejező végzések az eljárás egészére mint folyamatra hatnak ki, annak befejezését eredményezik, mint például a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító, a pert megszüntető, a fellebbezést vagy a perújítási kérelmet elutasító végzés” [3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [7]; 3098/2019 (V. 17.) AB végzés, Indokolás [15]]. Erre tekintettel minősítette érdemi vizsgálatra alkalmasnak az Alkotmánybíróság a 3161/2020. (V. 21.) AB végzésében az indítványozók perújítási kérelmét mint érdemi vizsgálatra alkalmatlant elutasító, a törvényszék által meghozott jogerős végzést az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglalt feltételek szempontjából [3161/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [20]]. Szintén érdemben vizsgálta az Alkotmánybíróság a perújítási kérelmet mint érdemi elbírálásra alkalmatlant elutasító bírósági végzést a 3098/2019. (V. 17.) AB határozattal zárult ügyben [3098/2019. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [14]]. A fentiekre tekintettel a jelen alkotmányjogi panaszban támadott, a perújítási kérelmet mint érdemi elbírálásra alkalmatlant elutasító jogerős bírósági végzést az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a tekintetében nem tekintette érdemi vizsgálatra alkalmatlan bírósági döntésnek.
- [12] Az indítványozó beadványában többek között az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogbiztonság elvének sérelmét állította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmére alapítható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye

- {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés {3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3185/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [13] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [14] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panaszbeadványában az alaptörvény-ellenesség tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panaszbeadvány, bírósági döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. A fentieket összegezve az indítványozó valójában nem a sérelmezett bírósági végzés alkotmányossági vizsgálatát kérte, hanem azt kívánta elérni, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában elfoglalt bírósági álláspontot változtassa meg az Alkotmánybíróság. Az alkotmányjogi panasz arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a perújítás megengedhetőségét az eljáró bíróságoktól eltérő módon értékelje, illetve a bíróság által elfoglalt jogi álláspontot vizsgálja felül.
- [15] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírósági döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírósági döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálataira nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [16] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy értelmezésében a jogorvoslathoz való alapjog alkotmányos védelmi köre a rendes jogorvoslatokra terjed ki. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jog azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út összefoglalóan: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]}. A jogorvoslathoz való jog nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét {3202/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatát figyelembe véve megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét a perújítási eljárás esetleges elmaradása, a perújítási kérelem nem érdemben történő elutasítása – érdemi összefüggés hiányában – nem alapozza meg {3300/2017. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [53]; 3098/2019. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [22]}. Rámutatott továbbá az Alkotmánybíróság arra is, hogy következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog alkotmányos védelmi köre nem terjed ki a rendkívüli, azaz a jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető jogorvoslatokra, így a perújításra sem {pl. 3233/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]; 3257/2020. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [17] 4. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Budapest, 2020. október 13.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/268/2020.

• • •